

Interview

Hoogleraar Arjen van Rijn.

‘We kunnen niet

Het ‘Handboek Caribisch Staatsrecht’ van hoogleraar staatsrecht prof. dr. Arjen van Rijn is gisteren gepresenteerd. Een boek waarin hij het staatsrecht van het Koninkrijk der Nederlanden behandelt. En dat is in zijn eigen woorden ‘knap ingewikkeld’. Het Antilliaans Dagblad ging met Van Rijn in gesprek.

Wat is de scope van het boek?

„Het boek behandelt het staatsrecht van de vier Caribische entiteiten Curaçao, Aruba, Sint Maarten en de BES en van het overkoepelend verband, het Koninkrijk der Nederlanden. Het beschrijft de regels waaraan de politiek, de wetgever, het bestuur en rechters zich moeten houden bij de uitoefening van hun bevoegdheden. Dat is

een hele uitdaging want doordat we binnen het Koninkrijk met maar liefst vier landen en met de BES als ‘special unit’ te maken hebben, met daarbovenop het Koninkrijk, is ons staatsrecht knap ingewikkeld. Het wemelt van de structuren en systemen en je moet je hoofd er goed bij houden om in dit labyrint steeds de goede afslag te blijven nemen.”

„Mijn hoofddoel is geweest om dit hele systeem zo overzichtelijk mogelijk in beeld te brengen, met alle overeenkomsten en verschillen die er tussen de Caribische landen zijn. Zo’n vergelijking werkt buitengewoon verhelderend. Om het overzicht te bewaren maak ik mede gebruik van grafische schema’s. Als je weet dat we in het Koninkrijk en de landen alleen al zes wettenstelsels en twintig verschillende soorten wettelijke regelingen hebben. Of neem het begrip constitutie, de bron waaraan alle overheidsambten hun bevoegdheid ontleen. Binnen het Koninkrijk hebben we maar liefst acht constitutionele regelingen en daarnaast nog allerlei verdragen en consensusrijkswetten van

constitutionele rang. Hebben we het bijvoorbeeld over de constitutie van Curaçao, dan moet je niet alleen naar de Staatsregeling kijken, maar ook naar het Statuut met de Grond-

tenstudie aan de University of Curaçao (UoC) en voor praktijkjuristen bij de overheid, in de advocatuur en de rechtspraak, maar ik heb het zo geschreven dat het hopelijk ook goed te

democratie en rechtsstaat bij te dragen. Dat zijn waarden waar ik heilig in geloof. Ik roep het niet voortdurend van de daken, maar probeer in de ondertoon van het boek wel tot uiting te brengen waarom we niet zonder kunnen.”

„Op het functioneren van de democratie is van alles aan te merken, maar zoals Churchill zei: ‘Democracy is

‘We kunnen het belang van democratie niet genoeg onderstrepen nu dit zelfs in de westerse wereld niet voor iedereen vanzelfsprekend lijkt’

wet, de mensenrechtenverdragen en de justitiële rijkswetten. Kortom, ga er maar aan staan.” „Hoe ingewikkeld dit alles is, blijkt wel uit het feit dat het samen met de schema’s toch nog 800 pagina’s tekst zijn geworden, ondanks dat ik me tot de hoofdlijnen heb beperkt. Er vallen bovendien ook over de praktijk van het staatsrecht talloze verhalen te vertellen. Bij zo’n omvangrijk project ben ik heel blij en dankbaar dat mijn collega-hoogleraar Lodewijk Rogier bereid was om het onderdeel over de BES te schrijven.

Hoe lang heeft u erover gedaan?

„Ik heb twintig jaar geleden het boek ‘Staatsrecht van de Nederlandse Antillen’ geschreven. Dat was al een hele tijd aan integrale herziening toe. De Antillen zijn uit elkaar gevallen en daarvoor is alles veranderd. Ook is de Koninkrijksregering zich sinds 10-10-10 duidelijk actiever gaan opstellen en dat heeft geleid tot een stroom van maatregelen en ingrepen.”

„Ik ben een aantal jaren bezig geweest met het verzamelen van informatie en ook van moed om de klus te gaan uitvoeren. Ik wist dat het een uitputtingsslag zou gaan worden. Het kwam in een stroomversnelling toen mij eind 2017 werd gevraagd om per 1 juli 2018 deken van de Haagse Orde van Advocaten te worden. Het voorzitterschap van deze beroepsorganisatie van bijna 2.000 advocaten is een fulltimebaan. Toen moest het echt wel gebeuren. Vanaf januari 2018 heb ik alles opzijgezet en ben letterlijk dag en nacht gaan schrijven. Ik wilde het eigenlijk af hebben op het moment dat ik deken zou worden. Uiteindelijk heb ik tot november nodig gehad. Het kan natuurlijk altijd beter, maar ik denk dat het belangrijkste wel in het boek staat.”

Voor wie is het boek bedoeld?

„Het is bedoeld voor de rech-

begrijpen is voor iedere andere geïnteresseerde. Ik hoop ook dat politici en ambtsdragers en degenen die hen adviseren er zo nu en dan een blik op werpen. Wellicht dat het hun helpt beter te begrijpen waar ze mee bezig zijn.”

Ligt aan dit boek een bepaalde visie ten grondslag?

„Het is een handboek en in de eerste plaats beschrijvend. Ik breng de geldende regels in kaart en leg uit hoe ze werken, maar heb dit inderdaad wel vanuit een achterliggende visie gedaan, namelijk dat het staatsrecht er in onze samenleving toe dient om aan de instandhouding en versterking van

the worst of government, except for all the others’. Als ons doel een menswaardige en respectvolle samenleving is, dan is er voor de democratische rechtsstaat geen alternatief. Democratie zorgt ervoor dat wij worden bestuurd op de wijze zoals we dat zelf hebben verkozen. Dat is een onschatbare waarde. De rechtsstaat waarborgt dat we democratie hebben. Zonder vrijheid van meningsuiting, van vereniging en betoging, zonder vrije en geheime verkiezingen en geordende procedures voor het maken en uitvoeren van wetten geen democratie.” „Tegelijk waarborgt de rechtsstaat dat democratie niet tot een dictatuur van de meerderheid

Het ‘Handboek Caribisch Staatsrecht’.

Advertentie

Ministerie van
FINANCIËN
SECTOR FINANCIEEL BELEID EN BEGROTINGSBEHEER

BELANGRIJKE MEDEDELING

VOOR

ALLE LEVERANCIERS DIE GOEDEREN EN/OF DIENSTEN LEVEREN AAN DE ORGANISATIEONDERDELEN VAN DE RECHTSPERSOON CURAÇAO

Middels deze advertentie wil ik alle leveranciers erop wijzen dat, nadat u de goederen en/of diensten aan de desbetreffende organisatieonderdeel van de overheid heeft geleverd, uw factuur samen met de bestelbon in te leveren bij de Sector Financieel Beleid en Begrotingsbeheer te Pietermaai 17. Voordat u de bestelbon bij het Ministerie van Financiën inlevert, moet u altijd het bestelbonnummer op de factuur vermelden. U dient dus uw facturen te allen tijde naar Pietermaai 17 te sturen en niet naar de betreffende organisatieonderdeel.

Facturen die niet vergezeld zijn van een bestelbon worden niet uitbetaald.

De Sectordirecteur Financieel Beleid en
Begrotingsbeheer
Mw. L. Melfor Msc

„Ik ben blij dat Sint Maarten een constitutioneel hof heeft en hoop dat Curaçao dat voorbeeld binnen afzienbare termijn gaat volgen. Zo laat je zien dat je autonoom bent en niet aan de leiband van Den Haag loopt.”